

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasábos petitors egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Október hatodika.

Soha se tudom az 1849. okt. 6-iki vérlázító eseményt elgondolni a nélkül, hogy oda ne tévedne tekintetem arra a közel kétezer éve lejátszódott golgotai jelenetre.

Látom a legnagyobb, a legszentebb martir glóriás alakját a gyalázat fáján függeni, s a mint próféta ihlettségében minden földi salaktól ment szeretettel szánva tekint végig a bá-méskodó, a gúnyolódó csöcseléken, — úgy vélem, — értem az ajkáról elszálló sóhaját: «Mily boldogok lennétek, ha én volnék már az utolsó, kinek az igazságért még meg kell halnia!»

De a sajnálatraméltó tömeg nem ért meg az isteni Mester sóhaját, nem értik meg utódaik, a késő századok, nem az emberiség zöme; hiszen mit tesz?! Hozzá fog elvakultságában, hogy emeljen az igazság számára száz meg száz új golgotát.

Nekünk is kijutott belőle, magyar véreim, s ma október 6-ikán, a magyar nemzet nagypéntekén, emlékezzünk meg róla!

Emlékezzünk meg az aradi golgotáról s annak tizenhárom dicső martirjáról, mert ők minden magyar legdrágább igazságáért: a szabad Magyarország eszméjéért haltak meg. Meghaltak pedig azzal a nagypénteki halállal, melynek hús-vérjében ők maguk még az utolsó pillanatban sem kételkedtek!

Tekints a rettenhetetlen hősökre — a golyó előtt, — a bitófa alatt, nézd a daliakon előmlő büszke öntudatot, nézd, ki, mint egykor Kont, utolsónak maradt, hogy mindegyikkel társalált halhasson, a dicső!

Látod-e arcuk fönséges nyugalmaiban azt a mély meggyőződést, hogy ez az utolsó a leg-

nagyobb győzelmük, melyet valaha csak kivívtak, mert ennek emléke a legmélyebben vésődött a nemzet szívébe, mert ekkor ismerte be és pecsételte meg a halálos ellenség is: hogy ő bennük semmi bűn nem találtatott!... Avagy emelhet-e a sötét ármány más, mint az igazság számára golgotát?!

Így hittek ők nagypénteki haláluk hús-vér reggelében!

Jaj hát annak a magyarnak, a hősök átka sújtja azt, a ki e hús-vér reggelének felvirradását megakadályozni, avagy csak hátráltatni is elég merész lenne!

Emlékezzünk meg az aradi golgotáról s annak tizenhárom dicső martirjáról! Emlékezzünk, de ne ő érettük, hanem mi magunkért!

Emlékezzünk, de ne úgy, mintha arra nekik volna szükségük; hiszen az ő nagyságukat, azt a nemzeti génusz fonta glóriát fejük fölül sem az emberek le nem téphetik, sem az idők terhes fellegei el nem homályosíthatják!

Nem őket tiszteljük meg azzal, ha összejövén, néhány percet szentelünk emlékünek, hanem magunknak használunk vele, mert ragyogó példáikból, a lángoló hazaszeretet eme kiapadhatatlan forrásaiból, újra meg újra meríthetünk! Meríthetünk különösen most, a midőn oly annyira szüksége van a hazának minden egyes fia tettekkel beszélő honszerelmére!

Ne higyük, hogy a hazáért való halál nem taníthat az érte való életre! Nem egy ember tért már új életre szereteteinek sírja felett!

Merítsünk abból a forrásból tántoríthatatlan, a félvilággal dacoló égő honszerelmet!

Mögöttünk a dicső mult; mögöttünk ezeréves alkotmányunk; velünk az igazság s velünk a magyarok Istene!

Ezekben pedig oly erősségünk vagyunk né-
künk, hogy azon még az abszolutizmusnak ne-
vezett poklok kapui sem vehetnek diadalt!!

Csak magunk meg ne restüljünk!

Építsen minden magyar szívében egy tem-
plomot a magyarok Istenének; legyenek annak
fölvatott papjai a vértanú hősök s legyen
benne oltárkép a független, a szabad — tehát
boldog Magyarország ideálja!! —

Óh te jobb kor, melyért ők meghaltak,
mely után ma buzgó imádság epedez százezrek
ajakán, jöjj el mi hozzánk!

Mikola János.

Az aradi Tizenhárom.

Az aradi vértanúk emléknapját hagyományos ke-
gyelettel ülte meg városunk közönsége. Házain gyász-
lobogókat lengetett a szellő a Főutcán.

Október 6-ikán d. e. 9 órakor a r. kath. plébániai
templomban gyászmise volt, melyen a hatóságok, egye-
sületek és az egész közönség nagy számban vett részt.

D. e. 11 órakor a Kollégium dísztermében tartotta
gyászünnepélyét a Kollégium összes ifjúsága, melyre a
következő falragaszokon hívták meg a közönséget:

„Polgártársak! Az aradi tizenhárom vértanú halá-
lának évfordulóján hazafias emlékezőünnepet ülünk.
A Kollégium lelkes ifjúsága kegyeletes gyászünnepet
rendez ezen a szomorú napon, melyen a durva ön-
kény véres orgiát ült az egyenetlen tusában kimerült
nemzetünkön s bitóra vitte hős vezéreinket. Honfíui
lelkességgel zárandokolt el mindig városunk hazafias
polgársága ez ünnepélyre a Kollégiumba, hogy az
ősi falak között hálás kegyelettel emlékezzék meg azok-
ról, kik nemzetünk szabadságáért vérpádon haltak
meg. Szeretettel hívjuk városunk lelkes polgárságát,
hogy együtt tegyünk tanúságot arról, hogy nemze-
tünk nagyjai iránt el keblünkben a hála s ég szívünk-
ben a honszerelem langja. A bécsi kéz ismét mű-
ködik!... Újra támadásra készül a régi ellenség!...
Merítsünk erőt az emlékezésből!... Adjuk meg a vá-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Fátyolképek.

Ki hallotta, ki nem hírét
Veronika kendőjének?
Ős bizonyosság szól felőle,
Hogy es volt a szemfedője
A Golgota fája után
Idvesítőnk szent testének.

És e kendőn — óh csodálat!
Ott maradt a Krisztus képe,
Néha mintha halványulna...
S jön idő, hogy esint kap újra!
— És a hívő, a ki látja,
Úgy tekint rá, mintha élne!

A jó Isten mentsen is meg
E drága kép, hogy elszálljon!
Mert, ha már nem látszik többé,
Ha nem ég ott mindörökké:
Es annak a jele less már,
Hogy nincs hívő a világon!

Óh magyarok, nekünk is van
Ilyenforma drága leplünk.
As a fátyol, a mit sírván
Megváltóink kora sírján.
A Golgotánk után egyszer
A multakra terítettünk.

Hejh, esen is — nem tudom hogy?
Nem tudom mért? ... jönnek órák.
Mikor lelkem keservébe:
— Áld vagy ver as Isten érte —
Látok előrémedezni
Sok iromba akasztófát!...

S kövessetek bár meg érte,
Szóljatok le, mit én bánom;
Én ott látom mindörökké!...
S ha senkiem látja többé:
Es annak a jele less már,
Hogy nincs magyar a világon!

Szabolcska Mihály.

A szép Ján Zsuzsánna.

írta Frenyó Lajos.

II.

(Folytatás.)

Alig mult el két hét, Ján István uram csakhamar megkapta Regius Jakab szenior idéző-levelét, a mely szerint neki leányával együtt június 20-ikán, az Úrnak 1690-ik esztendejében Sajógömörön mint a panaszos vőlegény anyae gyházában a templomban, különbeni büntetés terhe alatt meg kell jelennie. Lökös András ugyanis, a mint a jegygyűrűt és a jegyajándékot kezébe vette, annak hozóját majd hogy ki nem dobta s másnap sietett Rozsnyóra a szenior úrhoz, hogy hűtlenné vált arájának megbüntetését követelje, mivelhogy azt a csúfot, melyet rajta elkövettek, nem tudja elviselni, ha elégtételt nem kap. Hiszen ő is csak valaki, nem hiába Lökös András «de Lökösháza».

Ján Zsuzsánna azonban nem bánta, bármit beszéltek, bárhogyan sajnálkoztak rajta, sőt azzal sem törődött, hogy irigyei örültek tette következményeinek. Egészen fellelékezett, a hogy a kényelmetlen kötelékből megszabadult, arca ismét kezdett kipirulni, nem sirt már, dalolt, víg volt szülei nagy öröme, a kik már félteni kezdtek.

Elérkezett végre a nagy nap, a küzdelem s mérkőzés napja. Ján István uram korán reggel felkelt, alig várta, hogy a kocsis befogja a két tüzes, fiatal lovat a könnyű szekérbe s szóltalan volt. De Zsuzsánna olyan volt, mintha esküvőre vitték volna. Mikor felöltözöködve ott állt, hogy kocsiira üljön, a mint anyjától elbúcsúzott, szép szemét atyjára függesztve olyan édesen kérte:

— Édes apám uram, az Istenre kérem, ne búsuljon, sőt tegye meg a kedvemért, tészes fel a csengőt a két sárgára s kendőt kössön a kantárjára, hadd menjünk vígan Lökös András uram udvarlására. Ha a tisztelendő szenioratus hét évi gyászos özvegységre ítél s én annak lejártá előtt meghalok, úgysem lesz nekem többé lakodalmi menetem, hadd legyen legalább ez.

Atyjának szívébe nyilataltak e szavak, de mégis erőt vett magán s gyengéd szemrehányással mondá:

— Mit gondolsz, leányom, hiszen ez nyílt kihívás lenne a tisztelendő szenioratussal szemben, az igaz, hogy most nincs bójt, sem advent, de azt még sem lehet tenni.

De azt nem tiltotta, hogy a kocsis csengőt tegyen a ló nyakára. Így mentek csengőszóval Sajógömörre.

Derült nyári reggel volt, a falu népe már ébredezett, a csordás éppen akkor hajtotta ki a csordát, itt is ott

vidéki anyakönyvi kerületbe pedig *Tomek György* segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével, valamint a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Községi-orvos választás.** A nagysárosi községi-orvost október 14-ikén fogják megválasztani. Pályázati kérvényeket október 13-ikáig lehet benyújtani a sírokai járás főszolgabírájánál (Eperjesen).

— **Áthelyezett állatorvos.** A belügyügyminiszter *Piszk Lipót* szvidniki állatorvost Csikgyimesre helyezte át, helyére pedig *Hoffmann Ferenczet* nevezte ki a makoviczai járás állatorvosává.

— **Áthelyezés.** *König Sándor* és *Eisler Kálmán* pénzügyőri szemléseket a pénzügyminiszter Eperjesre helyezte át.

— **Pályázat.** Az eperjesi pénzügyigazgatóság kerületében üresedésbe jött egy pénzügyőri szemlési állás 2 kor. 80 fill. napi zsolddal, 20 fill. napi zsoldpótlékkal, 100 kor. ruhaátalánnyal és mellékilletményekkel.

— **Szepesvármegye főispánja meghalt.** *Csáky Zenó* gróf főrendiházi tag, szepesmegyei főispán, okt. 2-ikán déli 12 órakor, hosszas szenvedés után, 65 éves korában Budapesten meghalt. A főispánt *Velbachon* mintegy öt hónap előtt szélhűdés érte és dacára a leggondosabb orvosi kezelésnek és ápolásnak, állapotja egyre rosszabbodott, míg végre teljesen elhagyta ereje. Szept. 17-ikén felvitték Budapestre az István-úti szanatóriumba, ahol az orvosok már akkor kijelentették, hogy nem lehet megmenteni. Hoittestét elszállították *Löcsére*, székhelyére és ott helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt főispán életrajzi adatai a következők: Gróf *Csáky Zenó* 1840. márcz. 8-ikán Krompachon született. A középiskolai szakokban *Albin* öcsésével együtt otthon tanítván, 16 éves korában a katonai pályára lépett és résztvett az 1859-iki olasz hadjáratban. 1864-ben mint főhadnagy, elhagyta a szolgálatot s nőül vevén *Eszterházy Leontin* grófnőt, mint magánzó Szepes-sümben telepedett meg. 1867-ben a megye bizalmából egyebek közt a megyei főútgazgatói állásra is meghivatott s e téren kifejtett működésének köszönhető Szepesmegye híres útjainak kitünő állapota. 1882-ben megvált az állásától, midőn atyja halála után öröklött *Velbachi* jószágain a gazdálkodáshoz kellett látnia és a hitbizományi javak kormányzása is elfoglalta. Mindamelllett a megye közigazgatásában folyton a legtevékenyebben résztvett; azonkívül több gazdasági egyesület élén állott és társadalmi úton a nép anyagi és erkölcsi előmozdításán fáradozott. A Szepesség egyik legnépszerűbb embere volt. 1896-ban Szepesmegye főispánja lett. A hadi-érem és a két jubileumi emlékérem tulajdonosa volt. A Szepesvármegyei Gazdasági Egyesület, a Vöröskereszt-egylet szepesvárm. választmányának és a Szepesvármegyei Történelmi Társulatnak elnöke volt. 1903-ban belső titkos tanácsos lett.

— **Halálozások.** *Streck János* lánegyházi okt. 3-ikán hunyt el, életének 68-ik évében, Gölnczibányán.

Varvasovszky János kir. kath. főgimnáziumi tanár *Jolánka* nevű 9 hónapos gyermeke október hó 5-ik napján elhunyt. Temetése október 7-ik napján délután 3 órakor volt az ág. hitv. evang. egyház szertartása szerint.

— **Október 4.** A király nevenapja alkalmából az összes tanintézetekben szünetelt az előadás. A plébánia-templomban istenisztelet volt, a melyen a város összes polgári és katonai előkelőségei megjelentek.

— **Templomszentelés Kőrösfőn.** Sárosvármegye Kőrösfő nevű községében, Kapi mellett, templomszentelés volt e napokban, a melynek szertartása dr. *Valyi János* eperjesi gör. kath. püspök jelenlétében folyt le.

— **A helybeli mészárosok szives figyelmébe!** Az Angolkisasszonyok *B. Mariáé V.* intézete ezennel felhívja a helybeli mészárosokat, adják be ajánlatukat: a húsneműeket milyen árban szolgáltatnák az intézetnek? Jelentkezést nyolcz nap alatt és írásbeli tudósítást kér az intézet.

— **Népiszkolai adomány.** *Thonet* testvérek, sárosvármegyei földbirtokosok, bécsi lakosok, a makoviczai járásban szervezett *hunkóczi* áll. elemi iskola állandó elhelyezése céljából, 1000 □-ól kiterjedésű, igen alkalmas, mintegy 1000 kor. értékű telket adományoztak.

— **Új állami iskola megnyitása.** A makoviczai járásban *Alsókomárnok* községben szervezett állami elemi iskola új épülete befejeztetvén, ez az iskola működését *Petrigalla János* tanító vezetése alatt, az 1905/6. tanév elején megkezdte.

— **Új állami kisdudóvoda.** *Berzeviczén* — tekintettel a községben levő, állandó gondozás nélküli óvókötelesek nagy számára és a község nagy kiterjedésére — annak nyugati részében új, II. számú állami kisdudóvodat szerveztek, a mely működését november hó 1-jén kezdi meg. Az óvoda vezetését *Mihályi Erzsébet* okl. óvónőre bízták.

— **Ingyen taneszközök.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium Sárosvármegyében levő összes állami elemi iskolák részére a szükségesnek talált taneszközöket engedélyezte.

— **Zeneengedélydíjak iskolai czélokra.** Sárosvármegye alispánja a községi zeneengedélydíjakból a *szinyei* róm. kath. népiskola tantermének, illetőleg épületének átalakítási költségeire 209 kor. 88 fillért; a *tapolybisztrai* róm. kath. népiskola beburorozására és belső felszerelésére 359 kor. 38 fillért utalványozott ki.

— **Közyűlés.** A Sárosvármegyei Általános Névelőegyesület Eperjesen október hó 16-ikán (hétfőn) délelőtt 10 órakor a vármegyeháza nagytermében tartja évi rendes közgyűlését, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Felolvasás. Tartja *Molnár Mária* eperjesi állami tanítónőképző-intézeti mintaoónő. 3. Felolvasás. Tartja *Kocsis János* bártfai áll. elemi iskolai tanító. 4. Évi jelentés. 5. Pénztárnok jelentése. 6. Jelentés az eperjesi Tanítók Háza ügyében. 7. Jelentés a MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS ügyében. 8. Tisztújítás. 9. Indítványok. Közgyűlés után a *Palkovits-féle* vendéglőben közös ebéd. Egy teríték ára borral együtt 2 korona 60 fillér. A közös ebédre csak azok számíthatnak, a kik arra legkésőbb október 12-ikéig *Veszely Vilmos* alelnöknel jelentkeznek.

— **Falkavadászat.** A Sárosvárm. Lótenyésztés és Lóversenyeket Pártoló Egyesület ok. havában ismételt rendez falkavadászatot (vonszalék után), és pedig okt. 10-ikén d. u. 2 ó. 45 p. kor, találkozás a *Dubravakörsemánál*, és október 14-ikén d. u. 3 órakor, találkozás a *Blihavka-körsemánál*.

— **Értesítés.** Az Országos Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya jövő vasárnap, azaz okt. 15-ikén délelőtt 11 órakor tartja alakuló-közyűlését. A gyűlés helye a városháza tanácsterme. Minthogy külön meghívók nem lesznek, ez úton kérem az igen tisztelt tagokat és egyéb érdeklődőket, minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Tájékoztató czéljából tudatom, hogy a tagok száma ezidő szerint összesen 94, ezek közt van egy alapító-tag és 15 hölgy. Eperjes, 1905. okt. 6. *Szatórisz Frigyes*.

— **Eredeti amatőr-fényképezési gépek,** friss és kifogástalan lemezek, papírok, továbbá vegyi szerek gyári árjegyzék szerinti árakon kaphatók *Cattarino Sándornál* Eperjesen. — Ugyanott eredeti áron megrendelhetők: *Zeiss*, *Görz*, *Voigtländer* és *Busch-féle* lencsék s látzerészeti cikkek.

— **Tűzérőnkéntesek vizsgája.** A 18. hadosztály tűzérőnkéntesek közül öt sikerrel állotta ki a tisztí vizsgát. Ezek: *Braxatorisz Oszkár*, *Farkas Lajos*, *Görgey Albert*, *Richnauvsky Oszkár*, *Tuhrvánszky Tibor*. Kiket az ezredparancsnokság czímzetes tűzmesterekké elő is léptetett. Két önkéntest ellenben a vizsgálobizottság nem képesített De azért a második év szolgálatára ezeket sem kötelezték. Az önkéntesek iskolája tudvalevőleg *Kassán* volt, hol az egész 6. tűzérőnkéntes összes önkéntesei végezték tanulmányaikat. A vizsgázó önkéntesek összes száma 42 volt. Ezek közül megbukott 10, vagyis 24%.

— **Az eperjesi vértanúk emlékének megörökítése** tárgyában lapunkban megindított mozgalomhoz a Kollégium tanári kara is csatlakozott és kebeléből a gyűjtés megindítására és vezetésére bizottságot választott. A bizottság tagjai: *Csengey Gusztáv* koll. igazgató, dr. *Szlávik Mátyás* theol. akad. dékán, dr. *Mikler Károly* jogkari dékán, *Gömör János* főgimn. igazgató, *Gerhard Béla* tanítóképző igazgató, *Mayer Endre* és dr. *Flórián Károly* tanárok. Eddig is egy magát megnevezni nem akaró ismeretlen 100 koronát juttatott *Mayer Endre* theol. tanárhoz. További adományokat a Koll. pénztári hivatala fogad el.

— **Egyházi közgyűlés.** Az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyház szept. 24-ikén megtartott közgyűlésén lelkesedéssel vette tudomásul a *Csengey Gusztáv* által a *Thököly-hamvak* ügyében készített memorandumot. Együttal elhatározta, hogy a várossal karöltve kiküldendő bizottságba a maga részéről *Kubinyi Albert* egyházfelügyelőt és ifj. *Draskóczy Lajos* lelkészt delegálja. A mennyiben pedig *Kubinyi Albert* akadályozva lenne, úgy helyébe dr. *Mikler Károly* másodfelügyelő lép. Ugyanezen a közgyűlésen elhatározták a templomnak villamos-fénynyel való világítását is és a felszerelésre 1500 kor.-t szavaztak meg. Ebben a kérdésben azonban még a testvéregyház véleményét is meghallgatják. A közgyűlés ezenkívül még több apró és folyó ügyet intézett el.

— **Lelkeszi értekezlet.** A sárosi ág. h. ev. egyház-megyei lelkeszi kara okt. 4-ikén tartotta *Hajdú János* zsegynei ev. esperes-lelkész elnökle alatt Eperjesen, a Kollégium nagytermében, első lelkeszi értekezletét.

Azon az egyházmegye lelkészei s a theologusok teljes számmal, a koll. tanintézetek, fő- és középiskolák ellenben több taggal voltak képviselve. *Durst Győző* igazgatótanító vezetése mellett vallásos buzgósággal és épüléssel énekeltük «Isten felséges adománya: vallás» című éneket, mely után *Liptai Lajos* egyházmegyei főjegyző igen szép imában áldást kért az értekezlet tárgyalásaira. Majd *Hajdú esperes* jól átgondolt megnyitójában lelkesen vázolta a lelkeszi értekezlet céljait, feladatait és eszközeit, pár szóval megrajzolta a lelkeszi kar s a theologia és theol. tanári kar egymáshoz való viszonyát és meleg szívvel üdvözölte a koll. tanintézetek jelenvolt szép számú tanárait s mindenekelőtt eperjesi egyházmegyei községi lelkészeit, a kik fiatal nesztort: *Kubinyi Albert* egyházfelügyelőt. Az értekezlet fénypontja ifj. *Draskóczy Lajos* alesperes-lelkész «Az evang. lelképásztor hivatalában és a szószéken» című remek előadású és gazdag tartalmú felolvasása volt. Kiindulva mai egyházi életünk és templomlátogatásunk hanyatlásának különböző okaiból, egyenként ismertette az ev. lelképásztor jellem- és mintaképét hivatalában és a szószéken egyaránt. Hivatalában legyen a tanításra alkalmas, legyen emberismerete, hívei iránti rokonszenve, odaadó hűsége és következetessége, mellékfogalkozásoktól hivatásának egységes jellege érdekében tartózkodó s a hívek szíveire jutó mély nyelvismerete. Aztán elkísérte a lelképásztor s szószékre s vázolta a prédikálás eredménytelenségének okait, a melyek között különösen a hallgatók nem ismerését számította. Egy keresztes *János*hoz hasonlóan ostromozni kell tudnia a hívek között lévő Herodeseket és Herodiásokat s egy *Pál* apostolhoz és *Luther*hez hasonlóan kerülnie kell a szószéken — mint igehirdetőnek — a tudományos pártállást, a száraz moralizálást, a merev orthodoxiát és rideg racionalizmust, a kétértelmű kifejezéseket, a fogalmak száraz magyarázatát, bő idézetekkel támogatva állításait a német *Warneck* és *Funke* s az angol *Spurgeon* műveiből. A biblia mellett a prédikátor tiszta élete és példányképszerű jellemképe a legszebb prédikáció. Legyen barátja és lelkiatyja egész gyülekezetének s főleg a kötelességteljesítésben mindenkor követhető előjáró példa. Az értekezlet lelkes eljenzéssel fogadta a magvas előadást és *Liptai Lajos* beható ismertetése után, dr. *Szlávik Mátyás* theol. dékán indítványára — kitüntetésképpen — annak további diszkussziójától eltekintett. Valóban nyereség leszen irodalmunkra az előadásnak egész terjedelemben nyomtatásban való megjelenése. Az alapszabálytervezet *Draskóczy* által készített szövege csekély módosításokkal elfogadott s annak a felsőbb egyházi hatóság által való megerősítése után azonnal életbelép. Csak a lelkészek és theol. tanárok egymáshoz való viszonyának kérdése keltett nagyobb vitát, mely *Mayer Endre* és *Frenyó Lajos* felszólalása után *Mikler Károly* jogkari dékán precíz fogalmazásában fogadtatott el. Az értekezlet évről évre, a gyülekezetek bevonásával, felváltva különböző helyeken fognak megtartatni. Mivel az idő nagyon előre haladt, *Gömör János* koll. főgimn. tanárnak «A lelkészképzésről» szóló előadása — sajnos — elmaradt. Közbe *Weisz Gusztáv* I. é. theologus nagy hatással szavalt el *Kozma Andornak* «A Krisztus mindenütt» cz. remek költeményét. *Hajdú esperes* zárószava és imádsága s egy énekers volt méltó befejezése a komoly, ünnepi hangulatban lefolyt s eszmecsereiben gazdag első lelkeszi értekezletnek. Délben *Palkovits* vendéglőjében a józsi ebéd alatt több vallásos és hazafias tartalmú felköszöntő hangzott el. Az értekezlet megtartása előtt *Draskóczy* lelkész villásreggelivel kedveskedett a vendégeknek.

— **Az eperjesi függetlenségi Polgári Kör** választmánya okt. 3-ikán d. u. saját helyiségében dr. *Csatáry Ágost* elnökle mellett gyűlést tartott. A választmány elhatározta, hogy a kollégiumi fiatalság okt. 6-iki ünnepélyén testületileg részt vesz. A függetlenségi Polgári Kör azután egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a koalíciót táviratilag üdvözi. A távirat szövege a következő:

„Kossuth Ferencz Budapest Ujvárosi háza.

A mai napon, midőn nemzetünk hazafias képviselői pártkülönbség nélkül egyesülnek megtámadott alkotmányunk védelmére, örömmel üdvözöljük, mint az országos függetlenségi-pártnak és a szövetségelt ellenzéknek elnökét; úgyszintén a többi hazafias pártok vezéreit. Midőn eddigi magatartásukért legnagyobb elismeréssel adózunk, felkérjük egyúttal: tartsanak ki lelkes küzdelmükben s ne engedjék a legkisebb csorbát ejteni alkotmányunkon.

Az eperjesi függetlenségi és 48-as párt megbízásából:

Dr. *Csatáry Ágost* elnök.

Az üdvözlőre *Kossuth* Ferencztől a következő válasz érkezett:

„Dr. *Csatáry Ágost* pártelnök Eperjes.

Eperjesi függetlenségi-párt lelkes üdvözlését hálás szívvel melegen köszönöm.

Kossuth.

— **A téli vasúti menetrend.** A kassa—oderbergi vasút téli menetrendje a nyárral szemben csak annyit különbséget mutat, hogy a fűrdővonatok elmaradtak. Egyebekben a menetrend semmiben sem változott.

— **Újabb hírek a somosi vízerőtelepről.** A somosi vízerőtelep tervezői, Kendi-Finály István és Fischer Géza fővárosi mérnökök, most egy második vízerő-központ előmunkálataira kértek engedélyt. Mint megbízható helyről értesülünk, Sárosvármegye alispánja az előmunkálati engedélyt kérvényezőknél megadta, úgy, hogy ennek a centrálának előmunkálatait a hónapban megkezdik. A második centrálát a Poprád folyónál lesz és az által az előállítandó elektromos energia is az eredetileg tervbe vett hálózatban fog dolgozni, úgy, hogy most már nem az eredetileg tervbe vett 1000 lóerő fog világítási és motorikus célokra előállítani, hanem mintegy 6000 lóerő.

— **Magyarország gazdasági tükré** lesz az a mű, a melyet a tervbe vett társadalmi és gazdasági reformok érdekében megírta és kiad az országos statisztikai hivatal. E nagy munka sikere érdekében a nevezett hivatal most támogatásért Magyarország valamennyi levéltárhoz, törvényhatóságához fordul Átirata megérkezett Eperjes város polgármesteri hivatalához is. Elmondja az átirat, hogy mily hatalmas és a magyar kultúra szempontjából mily fontos cél vezérli a statisztikai hivatalt: az, hogy a magyar történetíróknak, szociológusoknak, törvényhozóknak teljesen igaz és hű adatokat bocsásson rendelkezésükre; kéri ennélfogva a polgármestert, hogy a város levéltárából mindazon adatokat, okmányokat, a melyek a város munkás- és birtokviszonyaira vonatkoznak, továbbá a városi virilisek névjegyzékét és telekkönyvi adatait szolgáltatassa be a központi statisztikai hivatalnak.

— **Zemplénavarmegye jubiláris doktora.** A budapesti tudományegyetem a lefolyt iskolai évben három jubiláris doktori oklevelet állított ki, melyek közt egyiket *Obláth* Mór zemplénavarmegyei tb. főorvos kapta, a ki félszázaddal ezelőtt kapott orvosi diplomát a budapesti tudományegyetem orvosi fakultásán.

— **A túristaegylet köréből.** A Magyar Túristaegylet Eperjesi Jogász- és Theologus-Osztálya szept. 30-ikán tartotta népes közgyűlését, a melyen a folyó tanévre elnöknek *Mauks* Sándor jh., alelnöknek *Mráz* Pál theol. s pénztárosnak *Reidl* János jh. választott. Örömmel jelezük ennek az életrevaló és szép hivatású akad. túristaosztálynak újból való megalakulását. Másnap, okt. 1-jén, dr. *Szlávik* Mátyás theol. dékán tanár vezetése és *Berzeviczy* Elek kísérete mellett, a túristaosztály tizenöt jogász- és theologus tagja felette szépen sikerült kirándulást tett a „Jakubianszki Szimenyi” név alatt a térképen ismeretes 1291 m. hegyláncra, a honnan abszolúte tiszta időben felséges kilátás nyílt az egész Kárpátnak Kriványtól a Barlangligetig terjedő teljesen tiszta hegyláncolatára, kissé balra a Zólyom-Liptó határán fekvő Gyömbérré, a felséges fekvésű Királyhegyre, Lubló várára és vidékére, Sáros-, Abaujvármegyék magaslataira, a Hernád völgyére s a Gömör-szepesi érczhegységre. Ritkán volt élvezetünk ilyen szép kilátásban. A társaság reggel 7 órakor Eperjesről a vonattal Kriványig s onnan két szekéren Berzeviczén át Balászfalváig ment. A Lubló-Löcse között fekvő magas gerinczre érve, sorra bejárta a „Jakubianszki Szimenyi” hegyláncolatát és főbb csúcsait s a délutáni órákban a Kuligurán át a feketehegyi csúcsokon ereszkedett le Berzeviczéig. A nehéz, sőt fásztató út a felségesen tiszta kilátással gazdagon volt kárpótolva. Berzeviczén a Szövetkezet helyiségében *Gurko* József berzeviczei és *Praesenszky* László héthársi körjegyzők megvendégelték a túristákat, sőt még Krivány állomásától Balászfalváig és vissza a kocsiikat is ingyen rendelkezésükre bocsátotta. Lelkes felköszöntőkben ünnepeltük és élveztük a két lelkes természetbarát magyaros vendégszeretetét. Megjegyezzük, hogy Berzeviczéről melegen üdvözölték a túristákat a tett kirándulás szellemi szerzőjét: dr. *Téry* Ödön orsz. közegészségügyi felügyelőt, mint az Orsz. Túristaegylet országosan ismert érdemes elnökét. A ki felső hegyes vidékeinket meg akarja ismerni s a felséges kilátások iránt érzéke van, az el ne mulassza a jakubiáni hegylánc megmászását a jelen verőfényes, szép őszi napokon. Mint értesülünk, a mi lelkes túristáink még e hónap folyamán Sáros-

vármegye legnagyobb csúcsát, a „Mincsol” hegyét fogják megmászni. Természeti szépségekben gazdag vármegyénk megérdemli, hogy túristaegyletünk iránt szélesebb körökben is felközltsük közönségünk szives figyelmét és érdeklődését.

— **«A kegyes-tanítórend megreformálása»** című, ma két hete megjelent híreinkre, Kisszebenből, *Torquatus* aláírással helyreigazítást kaptunk, a mely kiemeli először is azt, hogy az egész reform — mint ezt a rend hivatalos lapja, a BUDAPESTI HIRLAP nemrégiben közölte — az egyházi szellem élénkítését s a testvéri együttérzés erősítését célozza. Hangsúlyozza továbbá, hogy az egyetemes kegyes-tanítórend «Brettina» orosz főnököt nem ismer, hanem ismeri az olasz származású «Adolfus Brettina»-t. A rendnek Oroszországban sem háza, sem tartománya s így valószínűleg tagja sem volt és most sincs. A ruházatra nézve pedig megjegyzi, hogy a rend alapítójának, Kalazanti Szent Józsefnek s a régi piaristáknak hiteles arcképeire vetett futópillantás is eléggé meggyőzheti a szemlélőt, hogy a régi viselet s a kegyesrendiek jelenlegi öltözete között semmi különbség nincs, a miről a rendi szabályzatok s az idevágó történeti művek is világosan tanúsodnak. Kiemeli még, hogy mivel a rend vagyonának legnagyobb része ingatlan, az már csak ezért sem szállítható Rómába; továbbá, hogy a piaristák, a kik a nemzet fiaiból kerülnek ki s hosszas tanulmányozás után folytonos munkássággal szolgálják a magyar közművelődés szent ügyét: megérdemlik a politikai jogokat. Végül hangsúlyozza, hogy a rend sosem volt kolduló természet s nem is lesz most sem azzá. Az 1621-ben, a pápától szerzett emelt s hivatalosan megerősített kegyesrend: «Ordo Clericorum regularium Scholarum Piarum» nevet nyerte, a mely cím szabályozott papok egyesületét, testületét, szervezetét jelenti s nem kolduló szervezet. De igazolja ezt XII. Kelemen pápának 1731. május havában kiadott brévéje is, mely a piaristákkal szemben «kiköti, hogy tagjaitak kéregetés nélkül szabályaik szerint eltarthassák.» E pápai brévé 1733-ban III. Károly — a helytartótanács felterjesztésére — a magyar kegyes-tanítórendre is jóváhagyta s megerősíté a benne foglalt szabályokkal együtt, melyek lelki kiváltságokat, a püspököktől, más szerzetektől és más rendtartományoktól való függetlenséget biztosítanak, — de azon feltétel alatt, hogy minden egyes tanítványt és házukat előlegesen kinyerendő királyi engedéllyel állíthatják fel; továbbá, hogy azokat a közönségnek kéregetés terhelése nélkül tartják fenn s alapítványaikról tartoznak számot adni.

— **Akadémiai ifjúságunk Budapesten.** Az eperjesi joghallgatók testülete október 2-ikán rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyát a kedden, okt. 3-ikán megtartott egyetemi ifjúsági zászlófelavatási ünnepélyen való képviseltes megbeszélése képezte. A közgyűlés a fővárosi kollégák iránti rokonszenvének az által adott kifejezést, hogy az Egyetemi-kör történetében e fontos momentumot képező zászlófelavatási ünnepélyen 14 taggal képviseltette magát. A küldöttséget *Mauks* Sándor testületi elnök vezette. A küldöttség tagjai a következők: Haász Béla, Szmerkovszky Béla, Reidl János, Kovács Viktor, Holles Béla, Bucsegh Kálmán, Híbyén Géza, Zádor Jenő, Butykay Ödön, Jeszenszky Nándor, Mizsák István, Hubert János és Győre Kálmán. A theologiai akadémiai testület is képviseltette magát három taggal, és pedig Kemény Lajos, Bakay Péter és Jeszenszky János theologusokkal.

— **Túrista-kirándulás.** A M. T. E. Eperjesi Jogász- és Theologus-Osztálya okt. 1-jén sikerült kirándulást rendezett dr. *Szlávik* Mátyás tiszteletbeli tag vezetése mellett. A kiránduláson résztvett az Osztálynak 14 tagja. A kirándulókat Krivány állomáson két, előre odarendelt szekér várta, a melyen Berzeviczén át Balászfalváig mentek. A szekerekről leszállva, nekiindult a csapat a meredek s elég fásztató hegyi-útnak. Az 1291 m. magas hegyláncolat Jakubianszky Simeny nyergében ebédelték s d. u. 3 óráig élveztek a leirnatatlan szép s nagyszerű kilátást. Az idő kedvezett: uszta, verőfényes nap volt. A pázsitos tisztásról látható volt a lublói vár, mögötte a lengyelországi hegyek, az egész Magas-Tátra, a lipői hegyek, az Alacsony-Tátra, a gömöri hegyek, a Gyömbér, a Királyhegy, egész Szepes- és Sárosmegye, a branyiszközi, margitfalvi, eperjes-tokaji hegylánc, a zemp-

lői hegyek. A pihenő után a csapat végigment a gerinczen a Kuligurára, honnan tán még szebb volt a kilátás. és a Feketehegyen át bocsátkozott le Berzeviczére. Berzeviczéről melegen üdvözölték a Magyar Túristaegylet érdemes ügyvivő alelnökét: dr. *Téry* Ödön közegészségi felügyelőt.

— **Próbavágás** — sajnos még mindig nem Eperjesen, hanem Tokajban, mert Tokaj közhasznú dolgok létrehozásában sokkal előbb áll, mint Eperjes sz. kir. város. Nos hát Tokajban már volt próbavágás, melyről az ottan megjelenő T. V. a következőket írja: „Örömmel konstatáljuk, hogy a húsmizériák megszüntetésére irányuló törekvésünket mind nagyobb siker koronázza. A képviselőtestület által elrendelt próbavágatás rendkívül kedvező eredménnyel folyik s már most lerántja a leplet arról, a mit mi már régen hangoztatunk, hogy a mészárosok uszoraszkodnak a közönséggel. Íme egy koronás ár mellett még tíz százalék tiszta haszna van a kímélőnek. Polgári haszonnak ez nagyon szép. S miért engednők magunkat kiszákmányolni, a mikor ilyen haszon mellett kitűnő húst kapunk? A próbavágás a jövő hét folyamán bevégeztetik, a mikor is a részletes eredményt közölni fogjuk.” Mi még várunk...!

— **Tanulmányi kirándulás.** A *kir. kath. főgimnázium* ifjúságának egy része már másodszor részesült rövid idő alatt ama szerencsében, hogy a vegyeszeti ipar egy ágát közvetlen tapasztalásból megismerje. Három hét előtt a hollóházai porcellán- és kőedénygyárat látogatta meg, okt. 4-ikén pedig a megyebeli üveggyárát és gyárat. Amaz Livóhután van, emez Mária-völgyön. *Bayer, Gallé, Haba, Jakobei, Szemán, Varvasovszky, Vajsz* és *Wick* tanárok és *Gregor* Endre kereskedő vezetése mellett 42 tanulóval álló erős csapat a reggeli vonattal indulván, csakhamar Pécsújfalú állomására érkezett, a honnan eleinte szekéren, később gyalog menvén, 6—700 m. magasságban igazi egészség-szerző és testedző menetelést végzett ama szép erdős és gyepes területeken át, a melyek végre lefelé a Tapoly forrásvidékére vezettek: a Mincsol hegyláncnak tetői 1055 m. magasságra emelkednek, de gerincze alacsonyabb és így ezen haladt a társaság; e hegyláncz víz-választó a Poprád, a Tarcza és a Tapoly folyók között és így akár nyugat, akár dél felől igyekezett volna a csapat Livóhutánra menni, a vízválasztót megmászni mindenestre kell. Ez megtörtént és így a csapat a Tapoly igen keskeny völgyébe jutott, a melyet két oldalról mindenütt gyönyörű bükkösök takarnak, fenyő kevés van; a völgy talpán a Tapoly folyik, itt-ott víz-eséssel és tömördek törmelékkel, a mely jól megvédi a víz fürge lakóját, a pisztrángot. Az erdő mélyes csendjét semmi sem zavarja át, közlekedés nincs, madár is kevés jár erre. De annál élénkebb volt az ifjú csapat, a mely három órai gyaloglás után Livóhutánra érkezett, a hol *Kuhinka* Géza felügyelő fogadta és egyszersmind szívesen kalauzolta a társaságot, a mely így a nyersanyagokat, a keveréseket és végre az üveg-fúvás egész menetét gyakorlatilag megismerte. A huta régi, berendezése oly kezdetleges, mint háromnegyed századdal ezelőtt volt, azért leginkább csak zöld üveget készit; a belső munkások száma 36, a külsőké kevesebb, ezek fávágással és fuvarozással foglalkoznak; az évi forgalom 60,000 korona. A gyár elhagyottságával egyezik az egész telepé, a mely szegény, tisztátalan, iskolája nincs, pedig 100 iskolakötelezett gyermek van. E szomorú képpel ellentétet mutat a szép erdős vidék, a melyen a hutától Bártfáig szekereken haladt a csapat, de útközben a kirándulás legtanulságosabb helyére jutott: Mária-völgybe, a melynek üveggyára nevezetes. Ha Livóhutaé a közép-, úgy Mária-völgyé az új-, sőt a legújabb kor, mert villamos-világítása is van. De ez még mind nem elég: a gyár épülete egészen új, szilárd, egészséges és kényelmes; berendezése teljesen modern, a mely a technika legújabb vívmányait is érvényesítette, a mennyiben fakimélés céljából a Siemens-féle regenerátort alkalmazza, a mely hevítő-anyagul a fa helyett az ennek terményeiből előállított világítógázt használja és így egyrészt olcsóbb lesz az üzem, de másrészt magasabb és egyenletesebb hőfok érhető el vele, a melylyel az olvasztótégelyekben levő nyers-anyag fehérizzóvá olvad. A gyár kitűnő minőségű, szép üveg-tárgyakat állít elő, ezek hazánkban jó piacot találnak és alkalmasak arra, hogy a külföldieket kiszorítsák;

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZSÉGES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

80 belsőmunka-
évi forgalma,
harmadik évé
Kassáról. A g
gáz, a másik
a Tapolyból v
átkapcsolás (tr
simító- és esz
ez, hogy a ve
felel meg. Vég
lyeket saját n
igen gondos
Steinhaus G
gondoskodása
csapatot szíve
szerű magyar
ránál pihent t
tal esti 10 óra
eredményre ne
Endre kereske
mint sport- és
től csatlakozó

— **A M.**
Osztálya szept.
A tisztikar a
Mauks Sándor
Szende Nándor
jegyző *Zoltán*
Béla, kinek a
deme van, tisz

— **Tanulm**
érdekes és sike
gium *főgimnáz*
dr. *Erekly* Istv
dr. *Wallentin*
3-ikán reggel
vonat alakítva
ifjak, látva a k
esőt. Mily nagy
ragyogó napfé
nekivágtak gy
gyönyörködhe
tiszta vízében,
vesekben. Inr
ság, útközben
gatva a mely
mulatos széps
szemlélték az il
elfogyasztva a
gulfatban indul
mely 1921 m.

a fáradsággal
kép, mely a h
völgyben mély
habjaival, körö
égybenülő orni
másik oldalon
sugár aranyozt
kőd takarja, a
s kikandikál ha
kép mindenkire
a kis csapat a
nyes völgybe
hold ezüst fény
a társaság 7 1/2
édesen átaludv
tekintették me
megcsodálták a
Dezső-úton me
ózdondús leveg
lakon megebéd
resztül Poprád
Eperjesre, egy
dulás kellemes
kire felejtették
szeretettel és h
tanárra, a ki v
a maga nagy
szeretetremlő
csupán 13 kor
10 kor. fel is
alapnak ajánlo

— **Kirabol**
tettek *Rosent*
feltörték s onn

— **Megszö**
megfigyelő-osz
megfigyelés al

— **A húsdra**
országban is eg
metek, a kik a
teszik azt, hogy

80 belsőmunkás dolgozik benne, 180—200,000 kor. az évi forgalma, de megjegyzendő, hogy a gyár csak a harmadik évét éli, bérlője Pausz Tivadar kereskedő Kassáról. A gyár jövőjének egyik tényezője a jelzett gáz, a másik a mozgó-erőül szolgáló víz, a melyet a Tapolyból vezetett árok szolgáltat, de oly erős, hogy átkapcsolás (transzmisszió) útján a gyár összes köszőrű, simító- és esztergályozó-munkáit végzi; oly nagy erő ez, hogy a végzett munka pénzértéke 10,000 kor-nak felel meg. Végre nevezetes, hogy a gyár a tűzálló tegeleket saját maga állítja elő, de ez hónapokig tartó és igen gondos kezelést kívánó munka. Mindezt legyőzi Steinhaus Guido gyári-igazgató kitűnő szakértelme és gondoskodása; ő volt egyszerűen, a ki a kiránduló csapatot szívességgel kalauzolta és a szükséges szakszerű magyarázatot megadta. A kellő okulás után vacsoránál pihent meg a társaság és utána a bártfai vonattal esti 10 óra felé jó egészségben haza érkezett. A jó eredményre nézve különös köszönetet érdemel Gregor Endre kereskedő, a ki a társasággal együtt menván, mint sport- és szakember lekötéző szívességgel vezetőül csatlakozott.

— **A M. T. E. Eperjesi Jogász- és Theologus-Osztálya** szept. 30-ikán tartotta tisztújító közgyűlését. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök *Mauk Sándor* jogh., alelnök *Mraz Gy. Pál* theol., titkár *Szende Nándor* theol., pénztáros *Reidl János* jogh., jegyző *Zoltán Emil* theologus lett. A közgyűlés *Obál Bélát*, kinek az Osztály felvirágoztatása körül nagy érdeme van, tiszteletbeli taggá választotta meg.

— **Tanulmányi kirándulás a Tátrába.** Rendkívül érdekes és sikerült kirándulást rendezett a helybeli Kollégium *főgimnáziumának* ifjúsága okt. 3-ikán és 4-ikén: dr. *Ereky István*, dr. *Flórián Károly* *Peskó Ödön* és dr. *Wallentinyi Samu* tanárok vezetése mellett. Okt. 3-ikán reggel az 5 órai vonattal indultak Csorbára. A vonat ablakain bizonyos aggodalommal néztek ki az ifjak, látva a ködös, borongós őszi időt, a finoman szitáló esőt. Mily nagy volt az örömmük, a mikor Csorbára érve, ragyogó napfény köszöntötte őket. A csorbai állomásról nekivágtak gyalog a meredek fogaskerekű pályának, hogy gyönyörködhessenek a csodaszép Csorbai-tó kristálytiszta vizében, felséges fekvésében, a környező zúgó fenyvesekben. Innen a Poprádi-tóhoz igyekezett a társaság, útközben bámulva a Bástyá hatalmas szikláit, hallgatva a mély völgyben zúgó patakokat. A Poprádi-tó bámulatos szépségétől elragadtatva, mily gyönyörűséggel szemlélték az ifjak az égbemeredő szirteket! Jó étvágygyal elfogyasztva a Menházban a kitűnő ebédet, vidám hangulatban indultak el az ifjak fel az Oszterva bérczére, mely 1921 m. magas. Az út kissé fárasztó volt, hanem a fáradságot bőven kárpótolta őket az a fenséges szép kép, mely a hegy tetején szemük elé tárult. Lenn a völgyben mélyes mélységben a Poprádi-tó kékes habjaival, köröskörül friss hóval fődött szeszélyes alakú, égbenyúló ormok; fenn a hegytetőn havazott, lenn a másik oldalon a Szepesség széles völgyét ragyogó nap-sugár aranyozta be; az ormokat egyik perczben sűrű köd takarja, a másik pillanatban szertefoszlik a felhős kikandikál hamisan a büszke hegyorom. Felejthetetlen kép mindenkire. Egy kis pihenő után tovább haladt a kis csapat a törpefenyők országából le a vadregényes völgybe Felsőhágiba. Sötét fenyvesek között, a hold ezüst fénye mellett, vidáman dalolva érkezett meg a társaság 7¹/₂ órai gyaloglás után Széplakra, a hol édesen átaludva az éjszakát, másnap reggel a Füredekot tekintették meg, majd felmentek a Tarpataki völgybe, megcsodálták a remek vízeséseket s visszafelé a Szilágyi Dezső-úton mentek Tátrafüredre, teli tüdővel szívva az ózondús levegőt, élvezve a gyönyörű kilátásokat. Széplakon megebédelve, gyalog lementek Gerlachfalván keresztül Poprádfelkára s este 9 órakor megérkeztek Eperjesre, egy minden ízében kitűnően sikerült kirándulás kellemes emlékeivel, melyek bizonyára mindenkire felejthetetlenek lesznek. A társaság minden tagja szeretettel és hálával gondol vissza dr. Flórián Károly tanárra, a ki vezetője, lelke volt az egész kirándulásnak a maga nagy Tátra-ismeretével, nyugodt flegmájával, szeretetreméltóságával. A kirándulás összes költsége csupán 13 koronát tett ki fejenként, sőt még mintegy 10 kor. fel is maradt, melyet az ifjúsági kirándulási-alapnak ajánlott fel az ifjúság.

— **Kirabolt kirakat.** Szept. 30-ikán éjjel ismeretlen tettesek *Rosenthal* Hermanné fűtőczi üzletének kirakatát feltörték s onnan minden elvihetőt elloptak.

— **Megszökött elmebeteg.** A bártfai kórház elme-megfigyelő-osztályából egy *Szamszély* Borbála nevű, megfigyelés alatt levő nő megszökött.

— **A húsdrágaság ellen.** Nemcsak nálunk, de Németországban is egyre drágul a hús. Boldogok azok a németek, a kik a svájci határon laknak! Mert ezek megteszik azt, hogy nem Németországban, hanem Svájcban

szerezik be az ebédjüket. A dolog nemcsak praktikus, hanem mulatságos is. Mindennap, de különösen szombaton a sétáló közönség átrándul Svájcba és miután a törvény szerint négy font húst vámmentesen szabad bevinni, odaát jóval olcsóbban megveszi, a mire szükség van. Az ember magával viszi a jól megérdemelt ebédjét, a melyet a séta után csak annál jobb étvágygyal fogyaszt el. Nagy kár, hogy Svájc Németországgal és nem velünk határos.

— **Modern ritikülők, szivar, pénz- és oldaltárczák** valódi ezüst veretekkel *Cattarino* Sándornál Eperjesen

— **Kibukott a vonatból.** *Krauss* Konstantin nagyszalánczi, 75 éves, 48-as honvéd kedden Bártfán járt, hogy nyugdíját felvegye. Visszautaztában Garbócbogdány mellett kibukott a vonatból s bordatörést és tüdősrülést szenvedett. Az öreg honvédet a kassai közpórházba szállították, a hol most a halállal vívódik.

— **Tolvaj órásság.** Az eperjesi rendőrkapitányság hivatalos értesítést kapott a komáromi rendőrkapitányságtól, hogy ott *Gyagyovszky Győző* nevű 29 éves eperjesi születésű, külföldön is többszörösen büntetett órásságát fogták el. Találtak nála 80 drb arany- és ezüstműből való különféle ékszereket, melyeknek legnagyobb része gyémánttal és egyéb drágakövel van ékítve, továbbá több gyémántgyűrűt. E tárgyak mind új állapotban vannak. A lopott tárgyak iránt érdeklődők a körözést megtekinthetik a rendőrségnél.

— **Kazánfűtői és stabilgőzgép-kezelői tanfolyamok.** A kassai állami felső ipariskolában okt. 15-ikén külön tanfolyamok nyílnak meg oly géptulajdonosok és lakatos-, kovács-, rézmű-iparosok részére, kik a stabil gőzkazánok, illetve gőzgépek kezeléséhez szükséges elméleti és gyakorlati szakképzettséget megszerezni óhajtnak és a kik előzőleg a kazánfűtői s lokomobilgép-kezelői tanfolyamot sikeresen elvégezték. A kazánfűtői tanfolyamra fölvehető kazánfűtői gyakornokok és ezen pályára készülő napszámok is, ha a magyar nyelvet bírják s az írás-olvasásban jártasak. Beiratkozhatni — a szabályszerű 6, illetve 10 kor. beirattási díj lefizetése mellett — bármely napon. Az elméleti tanítás a hétköznapok esteli, a gyakorlati demonstrációk a vasárnapok délelőtti óráiban tartatnak. A tanfolyam végén teendő képesítővizsgálatok eredményeihez képest a halgatók a kazánok, illetve stabilgőzgépek kezelésére törvényesen feljogosító bizonyítványokat nyernek.

— **Léghajó-felszállás Kassán.** A Kassai Sporttelep igazgatója már hosszabb ideje tárgyalást folytat az országos híru katonai léghajóssal, *Kral* Sándor tüzérfőhadnagygyal, ki vakmerőségének nem egy veszélyes felszállással adta már tanújelét. De nemcsak bátor és vakmerő léghajós a Magyar Aeroklub kapitánya, hanem kiváló, tudományosan képzett katonai léghajós is; bizonyossága ennek az is, hogy jelenleg is a hadügyminisztérium részéről a németországi nagy császárhadgyakorlatokhoz küldetett ki, az ottani kaonai léghajózás tanulmányozása céljából. *Kral* főhadnagy jelenleg is még Berlinben tartózkodik s onnan küldte azon értesítését, hogy hazaérkezése után azonnal — körülbelül október 12-ike körül — készséggel tesz eleget a Sporttelep meghívásának és az Aeroklub «Turul» léghajójával hajlandó egy léghajó-felszállást Kassán rendezni.

* **Nagy vasúti szerencsétlenség.** A ruttkai—zsolnai személyvonat szept. 24-ikén éjjel 1/2 12 órakor nekiment a Sztrecsnó állomásból kiágazó mellékvágányról elszabadult négy teherkocsinak, a melyet állítólag a nagy szél indított el. Az állomáson nem vették észre, hogy a négy teherkocsi a fővágányra jutott és ez okozta a szerencsétlenséget, a melynek következtében *Reiner* Richárd szerajevói törvényszéki bíró és *Grünwald* Mór alsó-kubini kereskedő meghalt, dr. *Wichs* Mór csaczi ügyvéd és *Holzmann* csaczi fakereskedő súlyosan megsebesült. A sebesülteknek a Ruttkáról előhívott vasúti orvosok nyújtottak segítséget. A mozdony erősen megsérült, egy személy- és egy teherkocsi teljesen roncsosá zúzódt. A pályát még az éj folyamán szabaddá tették. A vonaton volt mintegy 90 többi utas és a vonatkísérő- és mozdonyoszemélyzet nem sérült meg.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József-keserűvizet*.

— **A «Szinház és Élet»,** egyetlen színművészeti hetilapunk nyári szünete után október 8-ikán jelenik meg először, új, nagyobb alakban, előkelő tartalommal, díszes képekkel. A lap szervezete a szünet alatt teljesen újjáalakult, szerkesztője *Vajda* László, az ismert író lesz, kit irodalmi és művészeti életünk legkiválóbb munkásai támogatnak törekvéseiben. A SZINHÁZ ÉS ÉLET irányzata teljesen modern lesz a színművészet nemes eszméinek szolgálatában, komoly és változatos ismeretéseiben és szakközleményeiben, élénk, ötletes és vidám szépirodalmi és szórakoztató részében, bőkezű és jóízű a lap kiállításában, hogy a nagyközönség-

nek még fokozottabb gyönyörűséget szerezhesen mint eddig. Kiadótulajdonos továbbra is *Lenkei Zsigmond* marad. Előfizetési ár: *negyedévre 3 kor.* Kiadóhivatal: Budapest, Baross-utca 59.

— **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** szept. 24-ikén rendezett szüreti multságán felülfizetni szívesek voltak: 5—5 kor.-val: *Zaborovszky Béla*, *Gregor Endre*; 2—2 kor.-val: *Csintalan Mihály*, *Bohrandt L.*, *Parkányi Gyula*, *Kleinovszky Antal*; 1 kor. 80 f.-rel: *Novotha B.*; 1—1 k.-val: *Kóch Tivadar*, *Grieger Tivadar*, *Kassay István*, *Fenyus János*, *Levenda András*, *Andruscsakevics Henrik*, *Figula János*, *Koch János*, *Wick Béla*, *Grieger József*, *Abszolon Ede*, *Lutocska Dániel*, *Hook Pál*, *Berzeviczy Elek*; 80 f.-rel: *Szeman András* Összesen 34 kor. 60 fill. Fogadják ezen kegyes adományukért az egyesület leghálásabb köszönetét. *As elnökség.*

— **Eperjes város főorvosának jelentése az egészségügyi állapotáról 1905. szeptember hórol.** Az egészségügyi állapot, viszonyítva a múlt hónaphoz, jó. A városi kórházban kezeltetett 75 fekvő- s 264 járóbeteg. A városi fő- és alorvos magányakorlatában kezeltetett 30 fekvő- s 21 járóbeteg. Előterbe léptek a meghűlés megbetegedései. Fertőző bajok közül bejelentetett: vörheny 7, kanyaró 2, hasihagymáz 5 és trachoma 2 esetben. Élve született 17 fi, 15 leány, meghalt 22 fi, 13 nő; azaz 3-mal kevesebb születés, mint haláleset. Különös köreket s orvosrendőri boncolás nem volt. Az áruba bocsátott vaj, margarín, diament, tej, dinnye, körte, ugorka, gomba többször elkoboztatott.

— **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása. Születettek:** *Kuhár János* r. k., *Sefcsik Irén* r. k., *Friedmann Gizella* izr., *Majernyik Béla* r. k., *Tarr László* ev. ref., *Brenwasser Ferencz* izr., *Szemere Edith* ev. ref., *Herz Ida* izr., *Pavlinzki Aranka* r. k., *Nyizsnyik Imre* r. k., *Szabó Mária* r. k. — *Meghaltak:* *Olexa Imre* r. kath., 3 hónapos; *Vilcek János* r. kath., 60 éves; *Ravasz János* r. kath., 63 éves; *Kalló Sándor* r. k., 47 éves; *Szaban Mária* r. k., 19 éves; *Imrich Mária* r. k., 60 éves; *Soltész Bertalan* r. kath., 1 hónapos; *Baldovics András* r. kath., 1 éves. — *Házasságkötés* nem volt.

Minden háztasszony búzaskőse a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávéna

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Osak az eredeti csomagokat kérjék a «KATHREINER» névvel.

Felelős szerkesztő: **Dr. Raffay Ferencz.** Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

„**Henneberg-selyem**“ csak egyenest! Fekete, fehér és színes, 60 krajcártól 11 ft 35 krajcárig méterje, blousok és ruhák számára. Bérmentve és már elvámolva házhoz szállítva. — Gazdag mintaválaszték forduló postával. **Henneberg-selyemgyáros, Zürich.**

4802—1905. kig. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a városi képviselőtestület legtöbb adót fizető tagjainak 1906-ik évre szóló névjegyzékét a városháza tanácsstermben f. évi október hó 12-ikén délelőtt 9 órakor az arra kiküldött bizottság nyilvános ülésén fogja kiigazítani.

Erről az érdekelteket a közgyűlésileg kiküldött bizottság nevében azzal értesitem, hogy jogaikat az ülés alkalmával érvényesíthetik.

Eperjes, 1905. október 7.
Hoffmann József,
biz. jegyző.

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1 " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1 " "	8 " "

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

A „Pesti Napló“
új karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a című új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándéki szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Album“-nak, mégis mint teljesen önálló mű, gyönyörű foglalatja lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagy-szabású és nagyrértékű díszművek széleskörű példányával terjesztve el a magyar kultúrát és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek és díszes sorozatát folytatja most a Pesti Napló új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló díszművel: a **Modern Magyar Festőművészek-kel.**

Otven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásaiból, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb festőink vonzóan megírt életrajzát. A szöveget, a mely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsősorú esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tartani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvtárpárművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőnkön kívül minden új előfizető is a ki mostantól kezdve egy évre **megszámlás nélkül** a „Pesti Napló“-ra előfizet — Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., 1/2 évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1 óra 2 kor. 40 fill.

Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel
a „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt ohajt,
Aki gyenge, lábadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert és rendkívül tartós

HERCULES
maláta-tápsör
különlegességet inni.

Kapható minden nagyobb csemege-, fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a Hercules Sörfőzde szétküldési telepén.

Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Kapható Eperjesen:
Holénia Béla úrnál,
a Szultán-forrás kezelőjénél.

Amerika
Abreise aus Havre jeden Samstag.

Französische Linie.

Bequeme, rasche Fahrt, ausgezeichnete Verpflegung sammt Wein u. Liqueur. Fahrkarten nach allen Stationen sämtlicher amerikanischen Bahnlínién zu Originalpreisen.

Nähere Auskünfte erteilt gratis und franco

Französische Linie
WIEN, IV., Weyringerg. 8.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Coza-porból. Kávé, tea, étel- vagy szeszitalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Coza-por többlet ér, mint a világ minden szobeszele a tartózkodásról, mert csodálatos ellen-szenvenssé teszi az iszákosnak a szesz-italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

A Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény- és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Femerek fiatal embert a jó útra és szerencséjéhez segítette és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet — mely a Coza-por tulajdonosa — mindazoknak, kik kívánják, egy próbát adogat és egy köszönőírásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatá-sárol. Kezessük, hogy az egészségre teljesen ártal-matlan.

INGYEN PRÓBA 386. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intéz. nek. (Levelek 25 fill., levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőik.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 386.),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eggyel Eger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — **Bártján:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Schicht-szappan!
(«Szarvas»- vagy «kulcs»-szappan.)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.
Ment mindennemű káros alkatrészekről.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan «Schicht» névvel és a szarvas- vagy a kulcs-védjeggyel legyen ellátva

Keil-lakk
legkitünőbb mázolószer puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glaser»-fénymáz 90 fillér
Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:
Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.
Igló: Danielisz Lajos. Kisszeben: Kassewits J. János.
Kassa: ifj. Novelly Sándor Utóda.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében Eperjesen.

E

Előfizetési ár...
Hirdetési díj: Három...

A Magyaror
Epe

Negyven esz...
lelkes férfi kib...
a túristaság fel...
a Magyarorszá...
egyesület hatal...
első fecskét kö...
ügy fejlődésnek...
közönség hideg...
sziklás bércek l...
a büszke hegye...
Minden várt...
erdős dombok a...
ják, időnként m...
kedveltetése irá...
sikerrel. Kisebb...
A szomszéd...
a M. K. E. közp...
völgyi) és «Lő...
Túrista-Egyesü...
Ab.-Tornavárme...
Kör» fejt ki tev...
természeti széps...
Ostválya kultivá...
Csak Sárosv...
des. Néhány esz...
a Magyar Túri...
és Theologus-C...
főiskolai egyes...
vonását nem tűz...
ság megkedvelés...
pagálta és nem...
vező és fogéko...
Negyven esz...
jesen is sikeresé

AZ «EPERJ

A szép

A mint a kitű...
templom felé. A t...
Andrást atyjával. E...
ellenkező padsorba...
állott egy asztal, r...
papiros csakhamar...
Pogány Miklós saj...
készek, Szentiványi...
megyei táblabírák.
Sajógyömörön s elő...
egyház életében, ut...
s a helvét hitvallásh...
A lelkesek Luther...
ben, kardosan jötte...
tették. Mindnyájak...
prezidiumra ült, old...
felől a két táblabí...
A prizideáló sz...
bírásgot összehívta...
el panaszát.
Lőkös András el...
tes hangon mondta...
elementem Kövibe J...
kódésre, mivel hal